

Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток" включено до переліку наукових фахових видань України з питань державного управління (Наказ Міністерства освіти і науки України від 06.11.2014 № 1279)

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

№ 9, 2013

[Назад](#)[Головна](#)

УДК 351.82:338.23

О. Г. Рябека,
кандидат політичних наук, Радник Заступника Голови Верховної Ради України, м. Київ

ПЕРСПЕКТИВНИ МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ

О. Н. Ryabeka,
PhD in Political Science, Advisor to the Deputy Chairman of Verkhovna Rada of Ukraine, Kyiv

LONG-RANGE MECHANISMS OF STATE MANAGEMENT OF REGION INVESTMENT DEVELOPMENT

В статті визначено проблеми практичного запровадження ефективних засобів стимулювання інвестиційного забезпечення регіонального економічного розвитку. Описані засоби та інструменти активізації інвестиційної діяльності на конкретній території. Викладено результати досліджень з питання удосконалення механізму державного управління інвестиційним розвитком регіонів.

The article determines the problems of practical implementation of effective measures to promote investment for regional economic development. Approaches and instruments for stimulating investment activity in a particular area are described. The results of the studies concerning improvement of state management of the region investment development are set out.

Ключові слова: *інвестиційні ресурси, інвестиційний розвиток регіону, елементи міжрегіональної інвестиційної конкуренції, механізми державного і регіонального управління, стимулювання розвитку регіонів*

Keywords: *investment funds, region investment development, the elements of inter-regional investment competition, mechanisms of state and regional management, promotion measures of regional development.*

Постановка проблеми. Сучасний стан економіки регіонів України характеризується наявністю в більшості з них низки системних проблем, перш за все соціально-економічних, для вирішення яких необхідне залучення додаткових внутрішніх та зовнішніх інвестиційних ресурсів. Вирішення цього завдання можливе шляхом стимулювання інвестицій у економічний розвиток регіонів країни.

Стимулювання інвестиційного розвитку регіонів виступає на сьогодні важливим елементом регіональної економічної політики. Таке стимулювання буде ефективним, якщо воно спирається на чіткі обґрунтовані науково-методичні підходи і рекомендації. Управління інвестиційним розвитком регіонів України через численність проблем має бути сьогодні значно покращено у напрямі вдосконалення механізму державного управління регіональним інвестиційним розвитком.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З загальних питань удосконалення механізмів державного управління інвестиційним розвитком регіону видано чимало наукових праць [1-7]. Разом з тим необхідно системно дослідити форми та методи стимулювання інвестиційного розвитку регіонів в умовах трансформації економіки, що зростає під впливом глобалізаційних процесів.

Потребують теоретичного, науково-практичного та методологічного обґрунтування окремі проблеми побудови механізму управління інвестиційним забезпеченням економічного розвитку регіонів як необхідної складової механізму державного регулювання розвитку регіональних організаційно-економічних систем.

Формулювання цілей статті. Мета статті – викласти результати досліджень з питань удосконалення механізму державного управління інвестиційним розвитком регіонів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна парадигма економічного розвитку України передбачає широке використання інвестиційного потенціалу регіонів, враховуючи особливості їхнього розвитку. Основним напрямом регіональної політики на сьогодні має стати підвищення ролі регіонів як господарюючих одиниць, що здатні самостійно (за рахунок коштів місцевих бюджетів або у партнерстві з недержавним сектором) реалізовувати масштабні інвестиційні проекти. Проте надання регіонам більшої самостійності у проведенні економічної політики тягне за собою і адекватне збільшення їхньої відповідальності, удосконалення процедур моніторингу і контролю динаміки соціально-економічного розвитку.

Однією з найголовніших проблем, яка гальмує практичне запровадження ефективних засобів стимулювання інвестиційного забезпечення регіонального економічного розвитку впродовж багатьох років, залишається непорозуміння змісту міжрегіональних відносин у державі. В Україні постійно відбувається ескалація напруженості відносин між «сильними» та «слабкими» регіонами.

В умовах недостатності інвестиційних ресурсів для забезпечення економічного розвитку регіонів є логічне припущення, що регіональні еліти ведуть конкурентну боротьбу за доступ до централізованих внутрішніх (бюджетних і корпоративних) й іноземних джерел фінансування інвестицій.

Ця конкуренція проявляється у лобюванні програм економічного регіонального розвитку, які передбачають фінансування його з державного бюджету або державних фондів, у створенні привабливих умов для здійснення господарської й інвестиційної діяльності певних регіонів або галузей, які формують промислове ядро цих регіонів, у формуванні спеціальних (вільних) економічних зон і маніпулюванні економічними нормативами, за якими відбуваються міжбюджетні відносини тощо.

До переліку елементів міжрегіональної інвестиційної конкуренції можна додати коригування нормативно-правової бази з питань бюджетно-податкової політики, митних процедур, міжбюджетних відносин і регулювання інвестиційної діяльності; ініціювання та супроводження капіталомістких програм і проектів регіонального розвитку, що цілком або частково мають бути фінансованими за рахунок централізованих ресурсів; запровадження так званих «економічних експериментів»; закріплення за територіями пільгових статусів, які можуть дати переваги за розподілу централізованих ресурсів (депресивний регіон, екологічно небезпечна територія, територія, де виконують особливі державні функції тощо).

Підвищення ефективності управління інвестиційною діяльністю залишається стратегічним напрямком політики регіонального розвитку. Держава в цьому процесі відіграватиме роль координуючого та направляючого центру, запобігаючи економічній відокремленості регіонів. За таких умов регіональний й державний потенціал отримає необхідні інвестиційні нагромадження для економічного оновлення та зростання, одночасно забезпечуючи інноваційно-технологічний розвиток [6].

В сучасних умовах трансформації економіки України ефективні механізми державного і регіонального управління мають включати централізоване державне та регіональне прогнозування, планування і регулювання соціально-економічних процесів, а також їхню взаємоузгодженість. Сьогодні, в деяких регіонах вже розпочато формування регіональних стратегій розвитку, проте для досягнення ефективності та системності цього процесу необхідна суттєва державна підтримка (інституційна, ресурсна, наукова, фінансова тощо). Нині активізується робота щодо запровадження планово-прогнозних механізмів в управлінні регіональним розвитком.

Нині основними інструментами впливу регіональної влади на розвиток регіону є обласні цільові програми та обласний бюджет.

Основою реалізації цільових програм розвитку регіонів мають стати Стратегії економічного і соціального розвитку відповідних областей на період до 2020 року. Сьогодні необхідно розробити нові або удосконалити існуючі стратегії інвестиційного розвитку регіонів, враховуючи особливості сучасної економічної ситуації в країні. Одночасно, на наш погляд, необхідне вжиття заходів з посилення контролю за діяльністю існуючих у регіонах вільних (спеціальних) економічних зон та територій пріоритетного розвитку, у разі необхідності їх перепрофілювання.

Необхідно прискорити запровадження інструментів стимулювання розвитку старопромислових регіонів, передбачених Законом України “Про стимулювання розвитку регіонів” [1]. Доцільно забезпечити цільове спрямування державних капітальних вкладень у розвиток виробничої, комунікаційної та соціальної інфраструктури регіонів, надання державної підтримки (в тому числі фінансової) малим підприємствам, сприяння формуванню об’єктів інфраструктури розвитку підприємництва (бізнес-центрів, бізнес-інкубаторів, інноваційних та консалтингових центрів, венчурних фондів та ін.), спрямування міжнародної технічної допомоги на розв’язання актуальних соціально-економічних та екологічних проблем, сприяння зайнятості населення (включаючи цільове фінансування програм перекваліфікації та професійного розвитку трудових ресурсів, стимулювання трудової міграції).

Сьогодні в Україні доцільне подальше реформування бюджетних відносин, в тому числі в напрямі бюджетної децентралізації та зміцнення доходів місцевих бюджетів. Разом з тим така робота має проходити в комплексі із гармонізацією відносин між державою (центральними органами) та громадою (місцевим самоврядуванням), підвищенням відповідальності місцевої влади за конкретні результати соціально-економічного розвитку, підвищенням зацікавленості місцевих еліт (в тому числі інвесторів) у здійсненні ефективного інвестування у розвиток регіональної інфраструктури, зміцненням фінансової дисципліни тощо.

Нині регіональні органи влади фактично не зацікавлені у розвитку підприємництва у регіоні (а відтак – і поліпшенні інвестиційного клімату регіону), оскільки вказане навіть у випадку успішного вирішення завдань автоматично не викликає зростання доходів місцевих бюджетів.

З метою збільшення ресурсної бази місцевих бюджетів доцільно чітко розподілити повноваження та компетенції держави (центрального органу влади) та громади (органів місцевого самоврядування). Не дивлячись на те, що вказане рішення має політичне забарвлення, в його основу мають бути покладені суто економічні критерії.

Проблемою особливої ваги є удосконалення бюджетного наповнення у регіонах, що є запорукою поживлення фінансування інвестиційних програм регіонального рівня (як за рахунок бюджету, так і через поліпшення загального інвестиційного клімату регіону). Крім проблем системного характеру, які об’єктивно існують у сфері місцевих бюджетів і міжбюджетних відносин і характерні для всієї економіки (широкий перелік задекларованих державою соціальних зобов’язань; недостатній рівень дохідної частини місцевих бюджетів; досить високий рівень дотаційності місцевих бюджетів; слабка зацікавленість регіональних еліт у збільшенні податкових надходжень та ін.), у регіонах наявні й суто специфічні проблеми. Йдеться перш за все про необхідність інвестиційного забезпечення реалізації ресурсомістких програм, насамперед, в енергетичному секторі та житлово-комунальному господарстві, а також необхідність масштабного екологічного інвестування.

Таким чином, з метою перетворення місцевих органів на реально діючих суб’єктів втілення державної та місцевої політики необхідно удосконалити процес здійснення бюджетно-фінансової децентралізації, і для цього, на нашу думку, слід вжити такі заходи:

1) змінити методіку оцінки бюджетної децентралізації – ступінь процесів децентралізації слід оцінювати на основі аналізу таких параметрів: автономія місцевих органів у сфері податкової та витратної політики, тип отримуваних трансфертів, порядок розподілу трансфертів, ступінь свободи у здійсненні місцевих запозичень;

2) переглянути існуючу податкову систему з метою надання місцевим органам прав та можливостей формувати бюджети за рахунок власних джерел для підвищення їх самостійності у забезпеченні необхідним обсягом коштів;

3) внести зміни до механізму надання централізованої державної підтримки регіонам, аби створити умови для активізації дії всіх ендогенних чинників розвитку; доцільним є стимулювання територій зі значним ланцюговим ефектом поширення тенденцій економічного зростання.

Вказане приведе до зміцнення ресурсної бази місцевих бюджетів та зумовить формування додаткових джерел інвестиційного розвитку регіонів.

Крім того, в контексті удосконалення бюджетної політики на рівні регіонів ефективним, на наш погляд, буде використання такого інструменту, як запозичення, в тому числі випуск боргових цінних паперів (кредитних паперів).

Держава має вжити заходів із стимулювання розвитку ринку регіональних і муніципальних запозичень з огляду на наступне:

- по-перше, вказаний інструментарій дозволяє отримати необхідні фінансові ресурси для інвестування розвитку місцевої інфраструктури на прийнятних (доступних) умовах,

- по-друге, збільшується капіталізація регіону та місцевих компаній, що приводить до збільшення економічної самостійності регіонів,

- по-третє, збільшується ринкова дисципліна регіональних органів влади, підвищується їхня відповідальність та зацікавленість у позитивних результатах економічного розвитку,

- по-четверте, вказане сприятиме розвитку національного фінансового ринку, в тому числі розвитку ринку боргових цінних паперів, сформує нові елементи фінансової інфраструктури у регіонах,

- по-п’яте, випуск боргових цінних паперів через механізм забезпечення прозорості інформації та переговорів дозволяє створити додаткові умови для залучення приватних інвестицій.

З іншого боку, не слід забувати, що розвиток регіональних та муніципальних інструментів боргових запозичень створює додаткові фінансові ризики, пов’язані з фінансовою неспроможністю позичальника або низькою ефективністю інвестиційного проекту. Тому держава має подбати про створення правового механізму мінімізації таких ризиків. Зокрема, слід заборонити залучення боргових коштів для фінансування поточних витрат, а також так званих “операційних розривів”.

Отже, з метою активізації ефективного використання механізму випуску регіональних та муніципальних боргових паперів доцільно вжити такі заходи:

- розробити системний законодавчий акт, в якому встановити правові приписи з правил випуску, обігу, продажу та викупу регіональних та муніципальних боргових (кредитних) паперів,

- розробити та затвердити критерії, які дозволять регіональним органам влади визначити потребу і напрями залучення фінансових ресурсів з використанням механізму випуску регіональних та муніципальних боргових (кредитних) паперів; одним з таких критеріїв можуть бути гарантовані доходи місцевого бюджету та місцевих компаній, що уможливаються внаслідок реалізації інвестиційного проекту, а також поліпшення загальної соціально-економічної ситуації у регіоні,

- розробити та затвердити методичні рекомендації з питань підготовки регіональними органами влади документів для оформлення заявок на випуск регіональних та муніципальних боргових (кредитних) паперів; такі документи мають передбачати чіткі механізми гарантованого повернення залучених коштів,

- удосконалити на рівні Мінфіну підходи до моніторингу стану та ефективності використання фінансових ресурсів, отриманих органами регіональної влади внаслідок розміщення регіональних та муніципальних боргових (кредитних) паперів, а також розширення можливостей для оперативного коригування відповідних інвестиційних програм,

- запровадження механізму надійного страхування виконання органами регіональної влади своїх фінансових зобов’язань, що виникли внаслідок розміщення регіональних та муніципальних боргових (кредитних) паперів.

Особливим інструментом активізації розвитку ринку регіональних та муніципальних боргових (кредитних) паперів в окремих випадках може бути надання державних гарантій на виконання зобов'язань за такими паперами. Вказаний інструмент можна використовувати у виняткових випадках, коли йдеться про фінансування регіональних проектів, які мають загальнонаціональне значення.

Крім того, можливе використання механізмів боргового фінансування пріоритетних регіональних проектів з використанням регіональних та муніципальних боргових (кредитних) паперів на засадах взаємодії органів національного рівня, органів регіонального рівня та кредитора.

Підвищенню рівня інвестиційної привабливості регіонів на місцевому рівні заважає недолугий регуляторний режим. З метою активізації іноземного та внутрішнього інвестування за рахунок приватних інвесторів органи управління регіонів мають вживати заходів з полегшення регуляторного режиму. Зокрема, при розгляді інвестиційних та інноваційних проектів на рівні регіонів доцільно запровадити принцип "єдиного вікна", згідно з яким документи таких проектів розглядаються та комплексна їхня експертиза здійснюється в одній установі («в одному вікні»). Вказане завдання є вкрай актуальним. Потенційні та реальні інвестори часто вказують на значні адміністративні та бюрократичні обмеження, що обтяжують практичне інвестування. Необхідно підготувати проект Закону або іншого нормативно-правового акту, яким би запроваджувався законодавчий механізм комплексної експертизи інвестиційних та інноваційних проектів в режимі "єдиного вікна", а також пропонувалися системні зміни до чинних законодавчих та інших нормативно-правових актів, які б удосконалювали ("полегшували") механізм розгляду інвестиційних та інноваційних проектів.

Особливе питання – підтримка інвестиційного розвитку середнього та малого бізнесу. Необхідно розробити такі регіональні програми інвестиційної підтримки малого та середнього підприємництва, комплекс пріоритетів і заходів яких би реально відповідав потребам місцевого малого бізнесу й регіональної економіки. Для цього доцільно створити робочі групи з представників органів влади, громадських організацій підприємців, консалтингових структур.

Підтримка розвитку малого підприємництва у регіонах, на наше переконання, має здійснюватися комплексно, з використанням різних інструментів фіскального та нефіскального характеру. Серед фіскальних заходів найвідчутливішими будуть ті, які приводять до зменшення податкового навантаження при збільшенні продуктивності виробництва. Система оподаткування має бути побудована так, аби збільшення виробництва приводило до зниження податкового навантаження на одиницю продукції, а збільшення доходів бюджету відбувалося не за рахунок збільшення кількості податків і ставок оподаткування, а за рахунок збільшення маси прибутку у суб'єктів господарювання. Сума оподаткованого прибутку повинна зменшуватися на суми, направлені на реінвестування, тобто придбання основних засобів за рахунок частини отриманого прибутку.

Серед нефіскальних заходів підтримки малого підприємництва можна виділити спрощення адміністративних процедур (йдеться про спрощення отримання дозволів, механізмів обліку звітності), організацію роботи безкоштовних центрів надання консалтингових послуг, здійснення за рахунок місцевих бюджетів підвищення кваліфікації керівників новостворених суб'єктів малого підприємництва.

Органам влади регіонів доцільно вжити таких заходів активізації малого підприємництва:

- формування належного правового середовища для розвитку інноваційної та науково-технічного середовища шляхом стимулювання створення та функціонування інноваційних кластерів, технополісів, технопарків тощо (адже більшість регіонів України мають високий інноваційно-технологічний потенціал, який може стати конкурентною перевагою для розвитку нових підприємств),

- підвищення престижу малого підприємництва та мотивації підприємця до високопродуктивної діяльності через посилення виконавської дисципліни, формування партнерських відносин між владою та бізнесом, організацію активної співпраці з громадськими організаціями підприємців,

- сприяння розвитку фінансового ринку, розширення програм і можливостей мікрокредитування бізнесу на прийнятних умовах (цікавим є досвід Рівненської області, де обласна інфраструктура інфраструктура та успішно реалізує програму безвідсоткового мікрокредитування власників садіб сільського туризму), в тому числі шляхом часткового відшкодування з бюджету відсоткових ставок за кредитами,

- ініціювання створення при вищих навчальних закладах технічного, аграрного та медичного профілю малих науково-дослідних фірм (компаній) з частковим бюджетним фінансуванням їхньої діяльності,

- вжиття заходів з підвищення інноваційної культури населення.

У даний час одним з важливих елементів політики підвищення конкурентоспроможності економіки регіонів може бути розвиток регіональних промислових кластерів. Концепція галузевих кластерів успішно використовується як ключовий елемент при розробці стратегій стимулювання економічного розвитку на різних політико-географічних рівнях, в т. ч. на регіональному рівні, на рівні міста, для економічно й соціально депресивних регіонів тощо.

Зусилля з розвитку інвестиційної діяльності в регіонах мають супроводжуватися налагодженням співробітництва органів регіональної влади з неурядовими організаціями підприємців, іншими неприбутковими організаціями. Зокрема, в останні роки в регіонах дістають поширення агенції регіонального (міського) розвитку як інструмент державно-приватного партнерства в реалізації економічних програм місцевого рівня. Їхні функції – допомога місцевим підприємцям у пошуку партнерів, інвесторів, споживачів продукції і послуг, сприяння створенню нових робочих місць.

Одним із засобів пожевлення інвестиційної активності може стати створення системи регіонального (муніципального) кредитування. Йдеться про часткову участь місцевого бюджету у фінансуванні окремих інвестиційних проектів, які мають важливе значення для розвитку відповідної території. При цьому частка коштів громади може коливатися від 20 до 50%.

Одним з інструментів активізації інвестиційної діяльності на конкретній території може стати створення вільної економічної зони регіонального значення. Місцевим радам (обласної, районної та міської рівнів) слід надати право створення таких зон, на територіях яких можуть встановлюватися пільги зі сплати відповідних місцевих податків, а також інші пільги і преференції (приміром, зменшуватися плата за відповідні послуги органів місцевого самоврядування). Ефективність такого інструменту доведено світовим досвідом. Вільні економічні зони територіального рівня мають поліпшити показники соціально-економічного розвитку на конкретній території. У першу чергу такі зони будуть спрямовані на подолання негативних соціальних явищ (включаючи стимулювання зайнятості). Особливо ефективними такі зони будуть у регіонах з великою кількістю закритих і нерентабельних підприємств.

Рішення про створення такої зони може ухвалити відповідна рада на певний (як правило – 10-20 років) термін. Зрозуміло, запроваджуючи рішення про створення вільної економічної зони територіального рівня, відповідна рада намагатиметься поліпшити діловий інвестиційний клімат на певній території. Тому важливо обрати критерій участі у програмі стимулювання: проектний (пільги надаються певним проектам) або суб'єктний (пільги надаються всім платникам, які виконали певні умови). Мотивом для створення зони може бути приплив інвестицій з інших регіонів, або навіть іноземних інвестицій. Важливо, якщо місцева влада справді продемонструє бажання поліпшення інвестиційного клімату, і не буде чинити перешкод у припливі капіталовкладень. Крім того, в окремих випадках заходи стимулювання місцевого рівня можуть доповнюватися наданням більш значних преференцій (приміром, пільгове кредитування окремих інвестиційних проектів за рахунок коштів державного бюджету).

Висновки. Пріоритетами управління інвестиційним розвитком у регіонах мають стати, перш за все підвищення рівня привабливості ведення бізнесу, а також регулювання обсягів централізованих капіталовкладень.

Ефективні механізми державного управління, в першу чергу, повинні включати централізоване державне та регіональне прогнозування, планування і регулювання соціально-економічного розвитку, а також їхню взаємоузгодженість.

Вдосконалення механізму управління інвестиційним розвитком регіонів має відбуватися на основі чіткого визначення і законодавчого закріплення розподілу повноважень і обов'язків між органами виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Доцільно запровадження планування соціально-економічного розвитку регіонів шляхом затвердження і реалізації щорічних регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку (при цьому важливо запровадити дієві механізми забезпечення відповідальності місцевих органів влади за реалізацію таких програм). Слід продовжити роботу щодо експериментального запровадження програм подолання депресивного стану окремих слабких міст і районів у регіонах (це дозволить забезпечити ефективне цільове використання бюджетних коштів, що спрямовуються на сприяння регіональному розвитку). Буде корисним розвиток і вдосконалення інституційно-правового забезпечення регіональної соціально-економічної політики, зокрема щодо особливих режимів інвестиційної діяльності на територіях регіонів.

Література.

1. Закон України "Про стимулювання розвитку регіонів"

2. Артеменко В.Б. Індикатори стійкого соціально-економічного розвитку регіонів //Регіональна економіка. – 2009. - №2. – С. 90-98.

3. Веселовська О.Є. Проблеми стратегічного планування інвестиційного розвитку старопромислових регіонів //макроекономічне регулювання інвестиційних

процесів та впровадження стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку в Україні: Матеріали між нар. наук.-практ. конф. У трьох частинах. – К.: РВПС України НАН України, 2008. – Ч.3. – С.87-90.

4. Мартиненко В. Формування державного механізму управління інвестиційним процесом в Україні: проблеми невизначеності та методи їх злиття // Економіка України. – 2008. - №8. – С. 50-56.

5. Марцин В.С. Стратегія розвитку інвестиційної діяльності в економіці України // Актуальні проблеми економіки. – 2007. – №9. – С. 57-65.

6. Стратегічні виклики XXI століття суспільству та економіці України / За ред. акад. НАН України В.М. Гейця, акад. НАН України В.П. Семиноженка, чл.-кор. НАН України Б.Є. Кваснюка. – К.: Фенікс, 2007. – У3-х томах.

7. Шаповалов О.В. Роль місцевих органів влади у створенні сприятливого інвестиційного клімату в Україні // Фінанси України. – 2008. - №7. – С. 68-74.

References.

1. Verkhovna Rada of Ukraine (2012), Law “On Stimulating the Development of Regions”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BC%D1%83%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%96%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%B2> (Accessed 27 September 2013).

2. Artemenko, V.B. (2009), “Indicators for sustainable socio-economic development of regions”, *Rehional'na ekonomika*, vol.2, pp. 90-98.

3. Veselov'ska, O.Ye. (2008) “Problems of strategic planning investment of old industrial regions”, *Materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [Proceedings of the international scientific and practical conference], *Makroekonomichne rehulivannia investytsijnykh protsesiv ta vprovadzhennia stratehii innovatsijno-investytsijnoho rozvytku v Ukraini* [Macroeconomic management investment processes and implementation strategies of innovation and investment in Ukraine] RVPS Ukraine NAN Ukrainy, Kyiv, Ukraine vol.3. pp.87-90.

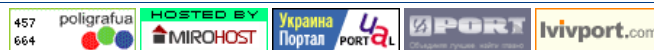
4. Martynenko, V. (2008), “The formation mechanism of state government investment process in Ukraine: problems of uncertainty and methods of their merge”, *Ekonomika Ukrainy*, vol.8, pp. 50-56.

5. Martsyn, V.S. (2007), “Strategy of development of investment activity in the economy of Ukraine”, *Aktual'ni problemy ekonomiky*, vol.9, pp. 57-65.

6. Hejts, V.M., Semynozhenko, V.P. and Kvasniuk B.Ye. (2007), *Stratehichni vyklyky XXI stolittia suspil'stvu ta ekonomitsi Ukrainy* [Strategic challenges of the XXI century society and economy in Ukraine], Feniks, Kyiv, Ukraine.

7. Shapovalov, O.V. (2008), “The role of local government in creating a favorable investment climate in Ukraine”, *Finansy Ukrainy*, vol.7, pp. 68-74.

Стаття надійшла до редакції 25.08.2013 р.

ТОВ "ДКС Центр"